

B I U L E T Y N S T P

Nr. 3

ODDZIAŁ OTTAWA

LISTOPAD 1992 r.

TRZY GROSZE REDAKTORA

Redaktor rumieni się ze wstydu, przeprasza za błędy jakie zakradły się do poprzedniego numeru Biuletynu i przyrzeka poprawę. Fakt, że redakcja pragnęła dostarczyć biuletyn do rąk czytelników tuż po Walnym Zjeździe STP w Montrealu nie może być usprawiedliwieniem dla błędów. Moja wina.

- Koszt tego numeru Biuletynu jest w części pokryty przez firmę Remisz & Associates Engineering Ltd. Dziękujemy!

WIEŚCI z KRAJU

- Udział sektora prywatnego w wytwarzaniu dochodu narodowego wzrósł w Polsce w ciągu ostatnich dwóch lat z 6% do 20%. Działa około 1.6 miliona firm prywatnych. Zatrudniają one ponad 1/3 pracowników przemysłu. Premier H. Suchocka stwierdziła, że ostatnie dane o stanie polskiej gospodarki świadczą o wyjściu Polski z zapaści ekonomicznej. Poraz pierwszy wskaźniki ekonomiczne wskazują małą zwyżkę. Założeniem rządu jest podwojenie dochodu narodowego w ciągu następnych 10 lat. Będzie to jednak wymagało od społeczeństwa dyscypliny i ograniczenia konsumpcji
- Fiat przejął FSM w Tychach z 51% udziałów. General Motors prowadzi rozmowy z rządem w sprawie przejęcia fabryki samochodów na Żeraniu. Podpisanie kontraktu spodziewane jest w pierwszej połowie listopada.
- Znak czasu. Wyniki sondażu na pytanie: Czy płk. Kukliński i gen. Jaruzelski byli zdrajcami czy patriotami?

Kukliński zdrajca	46%
Kukliński patriota	16%
Jaruzelski zdrajca	15%
Jaruzelski patriota	59%

• Zgodnie z uprzednią zapowiedzią 28 października b. r. odpłynęła ze Świnoujścia ostatnia jednostka bojowa b. armii sowieckiej. Pozostało w Polsce około 6000 żołnierzy rosyjskich obsługujących transporty wojsk rosyjskich z Niemiec.

*****
IMPREZY IMPREZY IMPREZY
*****

Ewa Konopacka

zaprasza

na

RETROSPEKTYWNY PRZEGLĄD

swojej twórczości malarskiej ostatnich 10 lat.

Miejsce: Dom Polski

Data: 24 listopada (wtorek) wernisaż

godz. 19⁰⁰-22⁰⁰

25 i 26 listopada godz. 17⁰⁰ - 21⁰⁰

Część prac będzie do nabycia.

Dochód ze sprzedaży jest przeznaczony na pomoc KUL'owi oraz polskim misjom.

*****

ENIGMA

Najgłębsza Tajemnica II Wojny Światowej

jest tematem pogadanki kol. K. Stysia na którą zapraszają

STP - SPK. - PINK

Data: 8 grudzień

Godz.: 19.30

Miejsce: St. Paul University

Sala: 1124

Przewodniczący: J. Zarzycki ☎ 592-2313

Sekretarz: S. Zaborowski ☎ 226-3747

Skarbnik: T. Cieński ☎ 721-9697

Redaktor: K. Stys ☎ 224-0551

Redaktor techniczny: J. Taracha ☎ 225-4678

W grudniu b. r. mija dokładnie 60 lat od rozwiązania szyfrów Enigmy. Ostatnio opublikowano szereg nowych materiałów, które ostatecznie dowodzą, że dzięki osiągnięciom polskich kryptologów alianci mieli dostęp do niemieckich tajemnic. Materiały te ujawniają także wpływ znajomości tych tajemnic na przebieg wojny. Historia Enigmy potwierdza powiedzenie, że rzeczywistość jest bar dziej fascynująca niż ludzka wyobraźnia. Pierwsze informacje o Enigmie uznano za tak fantastyczne, że je zignorowano.

NOWY OPTYCZNY SPOSÓB WALKI Z FAŁSZOWANIEM BANKNOTÓW

był tematem odczytu dr. J. Dobrowolskiego w dniu 6 października w sali parafialnej św. Jacka.

Prelegenta wprowadził dr. A. Garlicki. Dr. Dobrowolski ukończył studia w W. Brytanii na Imperial College. Od wielu lat jest pracownikiem National Research Council. W dorobku ma wiele patentów i jest autorem kilkudziesięciu artykułów i prac naukowych.

Metoda opracowana przez dr. Dobrowolskiego i jego zespół w NRC polega na naparowaniu, na odpowiednie podłoże, cienkich warstw optycznych, które zależnie od kąta patrzenia zmieniają kolor. Jest to zjawisko interferencji światła w cienkich warstwach. Metoda jest tania wymaga jednak dosyć kosztownej aparatury co zapobiega podrabianiu

REMISZ & ASSOCIATES Engineering Ltd.

Poszukuje współpracowników na zasadzie prac zleconych w następujących specjalnościach:

mechanicznej
budowlanej
elektrycznej
ochrony środowiska
klimatyzacji itp.

Pożądana licencja APEO.

Remisz & Associates tworzy zespół specjalistów aby sprostać życzeniom klientów rozszerzając zakres usług oferowanych przez firmę. Pragniemy zaspokoić wymagania naszych klientów, oraz przekonać ich, że zwracając się do nas zrobili właściwy wybór. Remisz & Associates oferuje usługi nie tylko w Ottawie ale także na terenie prowincji Ontario

Zainteresowanych prosimy o przesyłanie zgłoszeń, w formie resume, na adres:

117 Centrepointe Dr.
Suite 304
Nepean K2G 5X3
☎ (613)225-1162

bankotów przez przeciętnych fałszerzy w odróżnieniu od innych metod (znaki wodne, konfetti, hologramy itp.). Metoda cienkich warstw jest stosowana na banknotach kanadyjskich o nominałach \$50, \$100 i \$1000. Metoda ta ma także zastosowanie do zabezpieczenia dokumentów przed fałszerstwem i jest stosowana na prawach jazdy w Brytyjskiej Kolumbii. Znak optyczny na banknotach jest bardzo trwały. Pierwsze banknoty wycofano z obiegu po 3 latach nie tylko z powodu uszkodzenia znaku optycznego. W planie jest zabezpieczenie banknotów \$20.

Ochrona patentowa wynalazku już wygasła i coraz więcej krajów jest nią zainteresowanych nie tylko do zabezpieczenia banknotów ale także dokumentów i papierów wartościowych.

Odczyt był ilustrowany przezroczami i eksponatami znaków optycznych.

Dr. J. Łukasiewicz podziękował prelegentowi za interesujący i fachowo przygotowany odczyt, który zgromadził około 30 słuchaczy.

G. Trzęsicka

LOOKING AROUND

A Journey Through Architecture

Jest najnowszą książką Witolda Rybczyńskiego, autora HOME, książki która cieszyła się niesłychanym powodzeniem zarówno wśród krytyków jak i czytelników. W najnowszej książce autor omawia

ustawiczną konieczność kompromisu między estetyką i funkcjonalnością w architekturze. Sądząc po jego poprzednich książkach czytelnik znajdzie w nich wiele sformułowań pobudzających do myślenia i nowego spojrzenia na rzeczy o których byliśmy przekonani, że wszystko wiemy. Książkę gorąco polecamy. Żądajmy także, aby znalazła się w naszych bibliotekach publicznych.

OKRUCHY HISTORII

W połowie września b.r. miał miejsce zjazd absolwentów PUC (Polish University College) w Warszawie. Dla wielu młodszych kolegów i koleżanek ta instytucja jest zapewne nieznana. Jest ona jednak nieodłączną częścią dziejów powojennego uchodźstwa i warto zapoznać się z historią tej instytucji.

Po zakończeniu wojny, kiedy wielu b. żołnierzy stanęło przed wyborem powrotu do kraju czy też pozostania zagranicą, powstał problem kontynuacji zaczętych studiów czy też zdobycie nowego zawodu. Rząd polski w Londynie nalegał na rząd angielski, aby polscy żołnierze walczący pod dowództwem angielskim mieli takie same prawa do zdobycia zawodu jak obywatele brytyjscy. Rząd brytyjski przychylił się do polskich żądań i zapewnił finansowanie instytucji wyższego nauczania pod warunkiem, że polscy żołnierze nie będą zabierali miejsc na brytyjskich uniwersytetach, które miały służyć kształceniu brytyjskich żołnierzy zwalnianych z wojska. Polacy stanęli przed niezwykłym zadaniem. Stworzenie uczelni od podstaw, w obcym kraju, z obcym językiem wykładowym i spełniającej wymagania brytyjskich uczelni. Należy tu dodać, że w tym czasie W. Brytania zmagająca się z olbrzymimi trudnościami ekonomicznymi. Wszystko było reglamentowane. Tworzenie nowej uczelni dla obcokrajowców było zapewne na końcu listy zadań stojących przed władzami brytyjskimi. Dali do zrozumienia, że prócz pieniędzy na nic innego nie można liczyć. Uczelnia musi być utworzona przez Polaków i prowadzona przez Polaków.

W kwietniu 1947 r. PUC zaczął działać dzięki niezwykłemu wysiłkowi

kadry nauczającej składającej się profesorów i wykładowców polskich przedwojennych wyższych uczelni oraz absolwentów tych uczelni. Stworzono następujące wydziały:

Budowlany
Mechaniczny
Chemiczny
Ekonomiczny i Handlowy
Architektury

Stworzyli oni wspaniałe laboratoria.

Wyposażyli je w najlepszą instrumentację dostępną w tych czasach. Większość sprzętu zakupowano z tak zw. demobilu, czyli sprzętu zbytecznego dla wojska. A więc najbardziej nowoczesnego jaki był wtedy dostępny. Sprzęt w wielu uczelniach brytyjskich przypominał okolice I Wojny Światowej. To prawda, że uczelnia była rozrzucona po wielkiej połaci Londynu. Łaźnię publiczną przystosowano do nowoczesnego laboratorium hydraulicznego. Najbardziej nowoczesnego w Londynie a może i w całej W. Brytanii. Tam inż. T.M. Chąciński zaprojektował pierwszy analogowy komputer do analizowania wodnych sieci dystrybucyjnych. Jestem pewien, że PUC był jedyną uczelnią w W. Brytanii z takim urządzeniem.

Egzaminy studenci zdawali na uczelniach brytyjskich (London University) bez jakiegokolwiek taryfy ulgowej. Wykłady prowadzono w języku angielskim, z którym zarówno studenci jak i wykładowcy mieli początkowo mnóstwo kłopotów. Najwięcej studentów odpadało przy zdawaniu angielskiej matury, gdzie jednym z przedmiotów był język angielski. Stopień o który potknęło się wielu polskich studentów i kosztowało to ich studia.

PUC zakończył działalność w roku 1953, kiedy to ostatni rocznik PUC przejęła jedna z londyńskich uczelni.

Ogółem na PUC studiowało 1187 studentów. Między latami 1947- 1957 861 studentów PUC otrzymało dyplomy Uniwersytetu Londyńskiego. (Szereg studentów powtarzało egzaminy stąd data 1957) Kadra dydaktyczna liczyła 231 osób.

Na osobną wzmiankę zasługuje biblioteka PUC, której kierowniczką była

Pani M. Danielewicz. Prócz książek na potrzeby studentów personel biblioteki gromadził polonica. Jest to najbardziej kompletny zbiór tego rodzaju na świecie. Niewyczerpana kopalnia informacji dla historyków.

To niespotykane dokonanie należy w pierwszej mierze zawdzięczać wspaniałej kadrze dydaktycznej, która nie szczędziła wysiłków i poświęcenia aby zapewnić młodzieży lepszy start w trudnym życiu emigranta. To oni, sami niepewni swojego osobistego losu, stworzyli uczelnię od podstaw, która w wielu aspektach mogła służyć przykładem dla renomowanych uczelni brytyjskich. O poziomie nauczania najlepiej świadczy fakt, że ponad 70% studentów PUC uzyskało dyplomy.

Los porozrzucił wychowanków PUC po całym świecie. Wielu z nich wyładowało w Kanadzie. Wielu naszych członków są wychowankami PUC., uczelni jedynej w swoim rodzaju.

Przy opracowywaniu powyższego artykułu wykorzystałem dane liczbowe z artykułów kol A. Garlickiego zamieszczonych w Biuletynie Z.G.STP Vol.35/6 marzec 1982 oraz The New Link vol. 40 nr. 4 grudzień 1986. Kol. Garlicki zgromadził tam szczegóły działalności PUC. Zainteresowani znajdą szczegółowe informacje dotyczące uczelni,

listy wykładowców i studentów.

(dar)
* * * * *

RUSZAMY SIĘ

Eleonora Lewicka
2331 North Glebe Rd.
Arlington VA 22207
USA

* * * * *

*24th ANNUAL ADAM
MICKIEWICZ MEMORIAL
LECTURE*

will be held on

Date: Friday, November 20
Time: 19.30
Place: Carleton University,
Loeb Building,
Sala: C264

THE ART of TRANSLATION

by
W. S. Kuniczak

who recently completed highly acclaimed translation of the Trilogy by H. Sienkiewicz. Following the lecture Mr. Kuniczak will sign copies of Trilogy translation.

Association of Polish Engineers in Canada
P.O. Box 3325
Ottawa ON
K1P 6H8

first class mail